

> Retouradres Postbus 19530 2500 CM Den Haag

S.J. van der Stok
Benedeneind ZZ 309
3405 CK BENSCHOP

Dienst Regelingen

Postbus 19530
2500 CM Den Haag
www.drloket.nl

T 0800 - 22 333 22
F 070 - 378 61 39
ffwet@dienst-regelingen.nl

Onze referentie

Aanvraagnummer
FF/75/13/2013/009

Bijlagen

-2-

Datum 8 oktober 2013
Betreft Beslissing aanvraag
Art. 75 Flora en faunawet

Geachte heer Van der Stok,

Op 16 januari 2013 heb ik uw aanvraag voor een ontheffing voor "De ringplicht van gefokte zwanen" ontvangen. In deze brief stel ik u op de hoogte van mijn beslissing.

Beslissing

Ik heb besloten uw aanvraag gedeeltelijk goed te keuren.

- Ik verleen u ontheffing van de ringplicht voor de ongeringde met een tatoeage gemerkte knobbelzwanen (*Cygnus olor*) die u tot op dag van dit besluit als broedpaar houdt.
- Uw aanvraag voor een ontheffing van de ringplicht voor de nakomelingen van deze broedparen wijs ik af. Ik acht deze niet noodzakelijk.
- Uw aanvraag voor een ontheffing van artikel 9, 10, 11 en 13 van de Flora- en faunawet (Ffwet) voor het vangen, bemachtigen, met het oog daarop opsporen, opzettelijk verontrusten, verstoren van nesten, vervoeren en onder zich hebben van de door u gehouden knobbelzwanen wijs ik af. U geniet een vrijstelling.

Hieronder vindt u de redenen voor mijn besluit.

Aanvraag

U vraagt ontheffing van artikel 6, eerste lid, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en artikel 9, 10, 11 en 13 van de Ffwet voor het vangen, bemachtigen, met het oog daarop opsporen, opzettelijk verontrusten, het verstoren van nesten, vervoeren en onder zich hebben van gehouden knobbelzwanen. Het doel van uw aanvraag is een ontheffing van de ringplicht voor gefokte dieren. De door u gehouden zwanen zijn onder te verdelen in twee categorieën:

- Met een tatoeage gemerkte broedparen zonder gesloten pootring;
- Nakomelingen voorzien van een gesloten pootring.

U stelt een ontheffing nodig te hebben voor belangrijke overlast veroorzaakt door dieren van een beschermde inheemse diersoort en het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom, anders dan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren.

Dienst Regelingen

Datum

8 oktober 2013

Onze referentie

Aanvraagnummer

FF/75/13/2013/009

Toelichting

Relevante wet- en regelgeving

In de bijlage kunt u de relevante wet- en regelgeving lezen.

Ontheffing

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als:

- De gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is;
- Er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- De ontheffing aangevraagd wordt met het oog op een bij algemene maatregel van bestuur¹ aangewezen belang.

Ontheffing artikel 5 Besluit vrijstellingen beschermde dier en plantensoorten

Vooropgesteld staat dat de Vogelrichtlijn de bescherming van vogelpopulaties in hun natuurlijk milieu beoogt, en dat de uitbreiding van de beschermingsregeling tot in gevangenschap geboren en gefokte vogels van in het wild levende soorten niet in overeenstemming is met deze doelstelling.

De Ffwet verbiedt in artikel 9, 10, 11 en 13 het vangen, bemachtigen, met het oog daarop opsporen, opzettelijk verontrusten, verstoren van nesten, vervoeren en onder zich hebben van vogels behorende tot beschermde inheemse vogelsoorten. Dit verbod ziet ook op in gevangenschap geboren en gefokte vogels. Handelingen in strijd met deze verboden zijn in artikel 5 van het Besluit vrijstellingen beschermde dier- en plantensoorten vrijgesteld als de houder kan aantonen dat de vogels gefokt zijn. In dit artikel is ook bepaald dat de vogels geringd moeten zijn. Van die laatste verplichting kan ontheffing worden verleend voor bedrijfsmatig, met het oog op de productie, gefokte vogels.

Ten aanzien van uw aanvraag voor ontheffing

Voor wat betreft de plicht om de vogels te merken maak ik onderscheid tussen de volwassen zwanen die u als broedparen houdt en de nakomelingen, afkomstig van die broedparen. Voor de nakomelingen van de broedparen, die u als siervogel verkoopt, zie ik geen noodzaak om u ontheffing van de ringplicht te verlenen. Ik ben van mening dat u de gehouden groep zwanen moet afstemmen op de voor u beschikbare capaciteit in menskracht. Als u de zwanen van een gesloten pootring voorziet, dan geniet u een vrijstelling.

Bij de gemerkte broedparen ontbreekt een gesloten pootring. U verkocht tot 1 april 2008, vlees, veren en dons van de nakomelingen van deze fokgroep. U beschikte toen over een ontheffing van de ringplicht voor bedrijfsmatige, met het oog op productie gefokte vogels. U richtte zich daarna op de verkoop van siervogels. De gemerkte broedparen konden echter niet meer van een gesloten pootring voorzien worden. Dit kan alleen in de eerste levensdagen van een vogel. U kan niet verweten worden dat de ouderparen niet tijdig van een gesloten pootring voorzien zijn.

¹ Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Stb. 2000, 525).

Voor de zwanen van vóór 1 april 2002 gold geen ringplicht, voor de zwanen van na 1 april 2002 had u ontheffing van de ringplicht. U kreeg daarom een ontheffing voor 5 jaar op basis van het belang "bescherming van de fauna". De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in 2010 echter bepaald dat dit belang geen grondslag kan bieden voor een ontheffing voor zwanendrift. De reeds aan u verleende ontheffing was toen al onherroepelijk geworden, waardoor u gebruik kon blijven maken van de ontheffing. Deze ontheffing is nu verlopen.

Dienst Regelingen

Datum

8 oktober 2013

Onze referentie

Aanvraagnummer
FF/75/13/2013/009

Ik overweeg daarover het volgende.

Gelet op de doelstellingen van de Europese vogelrichtlijn en de Ffwet concludeer ik dat de daarin opgenomen verboden niet beogen om het houden van gefokte zwanen te verbieden. Wel is van belang dat op objectieve maatstaven geverifieerd kan worden dat het om gefokte vogels gaat en niet om uit het wild gehaalde vogels. Ik concludeer dat aan deze voorwaarden in uw situatie wordt voldaan. Het gaat om een duidelijk gedefinieerde groep volwassen zwanen die goed zijn te onderscheiden van onder andere in het wild levende zwanen door de bij de gehouden zwanen aangebrachte tatoeage.

Voorwaarde aan de vrijstelling is echter dat de vogels een gesloten pootring dienen te hebben. Aan deze voorwaarde voldoen de betreffende vogels niet. Gelet op de leeftijd en omvang van de vogels is het ook niet meer mogelijk om deze vogels alsnog te voorzien van de pootring. Een ontheffing van de ringplicht blijft daarom voor de gemerkte broedparen nodig.

U stelt dat u ontheffing van de ringplicht nodig heeft om ernstige schade aan vormen van eigendom, anders dan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren te voorkomen. Daarnaast is belangrijke overlast veroorzaakt door dieren van een beschermde inheemse diersoort voor u een reden. Ik kan u hier niet in volgen. Uw enig doel is de verkoop van de nakomelingen van de door u gehouden broedparen.

De Ffwet biedt mij, voor dit doel, maar één mogelijkheid om ontheffing van de ringplicht te verlenen. Deze mogelijkheid betreft het belang bedrijfsmatige, met het oog op productie gefokte vogels. Dit is ook het oorspronkelijke belang waar u bij het ingaan van de Ffwet op 1 april 2002 tot en met 1 april 2008 ontheffing voor is verleend. Met dat verschil dat u nu alleen knobbelzwanen fokt voor de verkoop van siervogels. Ik ben daarom van mening dat ik u, gezien de uitzonderlijke situatie, een ontheffing onder voorwaarden kan verlenen. De voorwaarden zijn in de bij dit besluit gevoegde ontheffing opgenomen. De naleving door u van deze voorwaarden zijn voor mij van groot belang.

Met een ontheffing van de ringplicht voor de ouderdieren en het in de eerste levensdagen aanbrengen van een gesloten pootring bij de nakomelingen, vervalt de noodzaak voor een ontheffing van artikel 9, 10, 11 en 13 van de Ffwet, voor het vangen, bemachtigen, met het oog daarop opsporen, opzettelijk verontrusten, verstoren van nesten, vervoeren en onder zich hebben van de door u gehouden knobbelzwanen. U geniet immers een vrijstelling van deze handelingen. Voor de volledigheid merk ik op dat deze vrijstelling ook reikt tot de verkoop van de door u gehouden knobbelzwanen. U vraagt hier niet voor aan. Verder onderscheiden de door u gehouden knobbelzwanen zich van wilde soortgenoten door de aangebrachte merktekens (gesloten pootring, tatoeage) en het leewieken. Een zorgvuldige werkwijze van uw kant voorkomt het overtreden van verbodsbepalingen bij wilde soortgenoten.

Dienst Regelingen*Verbod op leewieken in 2018*

De Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (Gwwd) wordt samen met de tot nu toe fragmentarische wetgeving voor dieren integraal vervangen door de Wet dieren. De Wet dieren bevat een algemeen verbod op lichamelijke ingrepen bij dieren. Ingrepen waarvoor een geneeskundige noodzaak bestaat worden uitgezonderd. Verder kunnen bij algemene maatregel van bestuur ingrepen uitgezonderd worden. Het betreft dan veelal ingrepen om erger dierenleed of onveilige werksituaties te voorkomen. Het beleid van het Ministerie van Economische Zaken is erop gericht om dergelijke ingrepen op een verantwoorde manier verder te verminderen. Dit beleid heeft tot gevolg dat het leewieken na 2017 niet meer is toegestaan. Ik adviseer u vanaf nu al rekening te houden met deze aanstaande wetswijziging.

Datum

8 oktober 2013

Onze referentieAanvraagnummer
FF/75/13/2013/009**Conclusie**

Gelet op het bovenstaande verleen ik u ontheffing van de ringplicht voor de gemerkte broedparen zonder gesloten pootring.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een bezwaarschrift indienen. Stuur het ondertekende bezwaarschrift naar Dienst Regelingen, afdeling Recht en Rechtsbescherming, Postbus 10019, 9400 CA Assen.

Stuur een kopie van deze brief mee met uw bezwaarschrift.

Op onze internetsite www.drloket.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het indienen van een bezwaarschrift.

Meer informatie?

Heeft u vragen, kijk dan op onze website: www.drloket.nl. Of bel met het DR-Loket: 0800 - 22 333 22 (op werkdagen tussen 8.30 en 16.30 uur).

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Bea Deetman
Teammanager Vergunningen Dienst Regelingen

Relevante wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

Hoofdstuk II. Aanwijzing van beschermde soorten

Artikel 4

1. Als beschermde inheemse diersoort worden aangemerkt:
 - a. [...]
 - b. alle van nature op het Europese grondgebied van de Lid-Staten van de Europese Unie voorkomende soorten vogels met uitzondering van gedomesticeerde vogels behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten;
 - c. [...]
2. [...]
3. [...]
4. [...]
5. [...]

Hoofdstuk III. Algemene verbodsbepalingen

Paragraaf 2. Bepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Paragraaf 3. Bepalingen betreffende het bezit, het vervoer en de handel

Artikel 13

1. Het is verboden:
 - a. [...]
 - b. dieren te koop of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.
2. [...]
3. [...]
4. [...]

Dienst Regelingen

Datum

8 oktober 2013

Onze referentie

Aanvraagnummer
FF/75/13/2013/009

Artikel 75

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan, voorzover niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, vrijstelling worden verleend van de bij of krachtens de artikelen 8 tot en met 18 bepaalde verboden.
2. Indien een vrijstelling als bedoeld in het eerste lid strekt tot uitvoering van internationale verplichtingen of bindende besluiten van organen van de Europese Unie of andere volkenrechtelijke organisaties, kan de vrijstelling bij ministeriële regeling worden verleend.
3. Onze Minister kan, voorzover niet overeenkomstig artikel 68 van deze wet door gedeputeerde staten ontheffing is of kan worden verleend, ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 8 tot en met 15a, 15b, tweede lid in samenhang met het eerste lid, 16, 17, 18, 50, 51, 52, 53, 58, 59, tweede lid, 64, tweede lid, en 72, vijfde lid.
4. [...]
5. Vrijstellingen en ontheffingen worden tenzij uitvoering van internationale verplichtingen of bindende besluiten van organen van de Europese Unie of andere volkenrechtelijke organisaties noodzaakt tot het verlenen van vrijstelling of ontheffing om andere redenen, slechts verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.
6. Onverminderd het vijfde lid, worden voor soorten genoemd in bijlage IV van richtlijn 92/43/EEG, voor soorten vogels als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel b, en voor bij algemene maatregel van bestuur aangewezen beschermde inheemse dier- of plantensoorten vrijstelling of ontheffing slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat:
 - a. ten behoeve van onderzoek en onderwijs, repopulatie en herintroductie, alsmede voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten;
 - b. teneinde het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen aantal van bij die maatregel aan te wijzen soorten te vangen, te plukken of in bezit te hebben of,
 - c. met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen.
7. Vrijstellingen kunnen in ieder geval verschillend worden vastgesteld naar gelang de soorten of categorieën van soorten en handelingen welke de vrijstelling betreffen. Voorts kan onderscheid worden gemaakt naar wilde of gekweekte planten of producten van die planten, en naar wilde of gefokte dieren dan wel eieren, nesten of producten van die dieren.

Dienst Regelingen

Datum

8 oktober 2013

Onze referentie

Aanvraagnummer
FF/75/13/2013/009

Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten

Hoofdstuk 2: Vrijstellingen voor bezit, vervoer en handel

§ 1. Vrijstelling voor gehouden dieren

Artikel 5

1. De verboden, bedoeld in de artikelen 9 tot en met 12 en 13, eerste lid, van de wet, gelden niet ten aanzien van gefokte vogels behorende tot een beschermde inheemse diersoort, alsmede voor eieren, nesten of producten van die vogels, indien de houder kan aantonen dat de vogels zijn gefokt, of, indien het eieren, nesten of producten van die vogels betreft, dat de betrokken producten van gefokte vogels afkomstig zijn en voorzover:
 - a. deze vogels zijn voorzien van een pootring als bedoeld in artikel 6;
 - b. registratie heeft plaatsgevonden in de administratie bedoeld in artikel 8 en
 - c. voldaan is aan de krachtens artikel 18 gestelde regels.
2. Onze Minister kan ontheffing verlenen van de verplichting dat gefokte vogels voorzien dienen te zijn van een pootring voor bedrijfsmatig, met het oog op de productie, gefokte vogels.

Artikel 6

1. Gefokte vogels behorende tot een beschermde inheemse diersoort zijn voorzien van een door Onze Minister op aanvraag afgegeven gesloten pootring, dan wel van een gesloten pootring die door een overheidsorgaan van een andere staat dan Nederland, of een door een overheidsorgaan van een andere staat dan Nederland erkende organisatie, is afgegeven.
2. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld betreffende de afgifte en kenmerken van gesloten pootringen.

Artikel 7

De vrijstelling, bedoeld in artikel 5, eerste lid, geldt eveneens voor gefokte vogels die voorzien zijn van een ander merkteken dan bedoeld in artikel 6, eerste lid, dat door een overheidsorgaan van een andere staat dan Nederland, of een door een overheidsorgaan van een andere staat dan Nederland erkende organisatie is afgegeven, en voldoet aan de eisen die bij ministeriële regeling gesteld zijn.

Regeling afgifte en kenmerken gesloten pootringen en andere merktekens

Artikel 11

Een ring die of een ander merkteken dat rechtmatig is aangebracht vóór de inwerkingtreding van deze regeling en, voorzover van toepassing, in overeenstemming is met de basisverordening en de uitvoeringsverordening wordt geacht te zijn een ring of merkteken als bedoeld in deze regeling.

Dienst Regelingen

Datum

8 oktober 2013

Onze referentie

Aanvraagnummer
FF/75/13/2013/009

DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Naar aanleiding van het verzoek van heer S.J. van der Stok op 16 januari 2013,

gelet op artikel artikel 5, lid 2, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten

Verleent hierbij aan: S.J. van der Stok
Adres: Benedeneind ZZ 309
Postcode en woonplaats: 3405 CK BENSCHOP

Voor het tijdvak van: 8 oktober 2013 tot en met 7 oktober 2018

ONTHEFFING

FF/75/13/2013/009

van de verplichting genoemd in artikel 6, lid 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten dat gefokte vogels voorzien dienen te zijn van een pootring, voor knobbelzwanen (*Cygnus olor*) die bedrijfsmatig, met het oog op de productie, gefokt zijn.

De ontheffing geldt voor de provincies Zuid-Holland en Utrecht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

1. De ontheffing wordt slechts verleend voor de hierboven genoemde soort en beschreven handeling.
2. De houder blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de strikte naleving van de voorwaarden van deze ontheffing. Ook voor de uitvoering, bekostiging en het beheer van deze maatregelen blijft de ontheffinghouder primair verantwoordelijk en aansprakelijk.
3. De houder dient de ontheffing op eerste vordering te tonen aan een bevoegd toezichthouder of opsporingsambtenaar.
4. Voor het verrichten van de in deze ontheffing genoemde handelingen, voor wat betreft bovengenoemde artikelen van de Flora- en faunawet, mogen vaste medewerkers van de ontheffinghouder middels een machtiging gebruik maken van deze ontheffing. Indien de ontheffinghouder een ander dan een vaste medewerker machtigt, dan dient de ontheffinghouder een kopie van de verleende machtiging aan Dienst Regelingen, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag te zenden. De machtiging vermeldt in ieder geval de volgende gegevens:
 - a) volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
 - b) soort(en) en eventuele aantallen waarvoor de machtiging geldt;
 - c) kwalificaties met betrekking tot deskundigheid op het gebied van beschermde soorten;
 - d) de handelingen die mogen worden verricht;
 - e) plaats(en) waar de handelingen mogen worden verricht;
 - f) periode waarvoor de machtiging geldt;
 - g) naam en handtekening ontheffinghouder;
 - h) het nummer van de ontheffing die aan de ontheffinghouder is verleend.
5. Gemachtigden dragen bij het verrichten van de handelingen waarvoor de ontheffing verleend is de machtiging bij zich. Deze machtiging dient te zijn gehecht aan een kopie van deze ontheffing. Gemachtigden dienen de machtiging op eerste vordering te tonen aan een bevoegd inspecteur of opsporingsambtenaar.

6. De houder dient te allen tijde de legale herkomst van de gehouden knobbelzwanen aan te kunnen tonen.
7. De ontheffing geldt uitsluitend voor de ongeringde knobbelzwanen die de houder op de ingangsdatum van deze ontheffing onder zich heeft en niet voor de nakomelingen van deze knobbelzwanen.
8. De ongeringde knobbelzwanen, die onder deze ontheffing vallen, moeten op een andere wijze zodanig gemerkt zijn, dat zij in het veld zichtbaar te onderscheiden zijn van in het wild levende zwanen.
9. De houder voert een administratie van de gehouden knobbelzwanen. Uit deze administratie moet het volgende blijken:
 - Het aantal ongeringde gehouden knobbelzwanen;
 - Het aantal geringde gehouden knobbelzwanen;
 - Het aantal verkochte knobbelzwanen, waarbij wordt geregistreerd, de datum van verkoop en de bestemming per verkochte zwaan;
 - De data waarop de nakomelingen zijn geleewiekt en hoeveel nakomelingen op elke genoemde datum zijn geleewiekt;
 - De data waarop de nakomelingen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring, hoeveel nakomelingen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring per datum, en de diameter van de gebruikte pootring.
10. Deze ontheffing kan bij het niet of niet voldoende naleven van de voorwaarden worden ingetrokken.

Den Haag, 8 oktober 2013

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Bea Deetman
Teammanager Vergunningen Dienst Regelingen